

له د ژه ځکه وه ب د ژه ځکه کی تر ... س د یق س عید و اندزی

خو نډنه وه یه ګ ب مان ی په یفه کانی دیوار

ه ه ندی سیاسی و ش ګ ګ ی، پانتایه کی گه وره ی له ووداو وه ګ
بنه مایه کی ده قی ګ مان له ئه ده بی کوردی گرتووه. بهو پ یه ی ئمه
نه ته وه یه ګ بووینه به رده وام له ژر ستم و چهوسانه وه ی سیاسی
دوژمنه کانمان ژیاوین. ب یه ئه و واقعیه سیاسی، ه ګدانه وه یه کی
دیاری له ن و نوو سینی ده قی ئه ده بی و به تایبه تیش ګ ماندا ه یه.
ئاراسته کانی ګ مان ی کوردی، ه ګنده ی به ره و واقعین، که متر ه ګزی
فه نتازیو خه یای تیادا به رجه سته یه. به ده رب ین کی تر، به ش کی ز
له ګ مان ه کوردیه کان، گوزارشت له ق ناغ کی سیاسی و ش ګ ګ ی کورد
ده که ن. واته ووداو له و ګ مانا نه دا، ووداو کی واقعیه، به م
به دنیا بینیه کی ئه ده بیانه وه گوزارشتی ل ده کر ت.

ل ره وه کات ه ه نډ ګ مان ده خو نینه وه، خو نهر ئه و ت ګ یشته ی
لادروست ده ب ت، که تیمه ی ګ مانه که ه ګه ووداو کی واقعی ب ت.
بگره له ه نډ کاتدا، ه ګه پا هوانی ووداو ه کان، یان ګ ګ ه وه ی
به سهرهاته کان، خودی ګ مانووس خ ی ب ت. به م به شوناس کی تر. کات
ګ مان ی په یفه کانی دیواریش ده خو نینه وه، به ره مان، ئه و ووداوانه
ده که وین، که ه ه نډ کی سیاسی و ش ګ ګ ی یان ه یه. ئم ګ مانه، باس
له ووداو کی سیاسی ده کات که تیادا ک مه ه که س ګ ناچار ده بن
سنووری دوو و ات ببه ز ګن، که سهرانی پا هوانی ګ مانه که یه ک که
له وان. به م دوا ی ئه وه ی ه و ی په ین ه وه له سنووره
ته لبه ندکراوه کانی ع ګ اق به ره و ئ ګ ران ده دات، ئیدی پیاوانی ژ م
ده ګه نه سهری و ده ستگیری ده که ن و له خ زانه که ی جیا ده که نه وه.

ئم ده سپ که در ژکراوه ی ووداوه که یه. چونکه دوا ی ئه وه ی سهران و
خ زانه که ی، له ګه ګ چن د که س کی دیکه دا ده په ن ه وه،
له سنوورده ستگیری ده کر ن. که واته پ شتر ده ب ئم ه اتنه یان
ده ره نجامی ووداو کی دیکه ب ت، به ب وای خ شم وه ګ خو نهر ګ و
ئه وه نده ی له ناوه ګ کی ووداوه که گ یشتم، ه ګه ووداوه که
هه لومه رچی دوا ی ت کشکانی ه زه کانی پ شمهر ګه ب ت له شا واهه کانی
ئه نفال و پاشه کشه یان و چوونیان ب ئ ګ ران.

کهواته پـښـر ډوډاوو که ډویداوه، ئهوهی ئـمـه له دهسپـښـکی ډـمـانه که دهیبـینـن، درـڅـه پـښـدانی گـډـانهوهی ډوډاوو کانه. ئیدی ئـمـه لـږهوه به ژیانی کهریم و ډاږدووی پاڼهوانه که ئاشنا ده بین وده گه ډینهوه سهره تاي ډوډاوو کان. کاره کتري سهره کی ډـمـانه که، کههر خـښـی گـډـه هوهی ډوډاوو کانه، ناوه ډاسـته قینه کهی کهریمه، به ډام نازناوه کهی سهرانه. سهران، یه کـډـکه له گونده کانی دښی ټاکـډـیان له سنووری ډواندزو کهوتـډـته نـډـوان چیا کانی کارځ و هه ندرډن و به بنارچیاي هه ندرډنهوه هه کهوتووه. سهران دواي ئهوهی له گه ځـښـانه کهی، ههروه ها چه ندين کهسی دیکهش به یاساغي ده یه و ټ له خاکی عـډـا قهوه بچـډـته ئـډـران و سنوورده بـډـت، له سهره به ندي بـډـینی ئه و سنووره دهستکرده که نه ته وه یه کی یه ک زمان و یه ک خاکی کردووه به دوو، که خـښـی ده ډـت نیوهم له م سنوور بوو، نیوه کهی تریشم له و سنوور، وه ک ئامـاژه یه ک بـډـا به شـوونی کوردستان له نـډـوان ئـډـران و عـډـا قدا، سهران ده گیر ټ و له لایه ن پیاوانی ډډـمه وه دهسـتـبه سهر ده کـډـت و ده گوازر ټه وه زیندان ډک و له هاوسهره کهی داده بـډـت. ئه مه دهسپـښـکی ډوډاوو کانی ئه و ډـمـانه یه. به ډام دهسپـښـکی چيـډـکه که نیه. چونکه ډـمـان نووس لـږهوه ډوډاوو کان ده گـډـته وه.

واته بهرله گیرانی سهران، ئیچمه نازانین پـښـتر چی بووه؟ بـډـچی سنوور ده بـډـت؟ تاکو له ناوه ډاسـتی ډـمـانه که و له میانهی گه ډانهوه بـډـا ډږدوو، ده زانین که سهران پـښـمه رگه بووه، پـډـده چ له هاو ډـډـیانی شیوعیش بوو بـډـت. ډوډاوو کانی ډـمـانه که لـږهوه دهست پـډـده کهن. به ډام ئه مه ډوډاوو سهره کییه که نیه، ډـمـان نووس له په راو ډزی گـډـانه وهی ئه و ډوډاوو، له ډـډـگهی ته کنیکی فلاشبا که وه ده گه ډـډـته وه ډاږدوو، ئه و کاته ی جار ډکی دیکه به مه بهستی چاره سهرکردنی نه خـښـیه کهی سهردانی ئـډـرانی کردووه و له گه هه مه تی هاو ډـډـی به یه که وه ده گیر ډن. ئیدی گـډـانه وه کان لـږهوه دهست پـډـده کهن.

دواي گرتنی، پیاوانی ډـډـم تـمـه تی ئه وهی ده ده نه پا که ئه و سیخو ټ و بـډـا چاره سهرکردنی نه خـښـیه کهی سهردانی ئه و ډی نه کړد بـډـت. بـډـیه به که له چه کراوی ډا پـډـچی زیندانی ده کهن و له زیندانی تاکه که سییه وه بـډـا زیندانی به کـډـمه ئم سهر و ئه وسهری پـډـده کهن و ډـډـک ډینه وهی له گه ډا ده کهن. سهران که پاڼهوانی ډـمـانه که یه، له زینداند ا هه موو جـډـره ئازارو ئه شکه نجه یه ک ده بین ټ. هه موو جار ډکیش داواي لـږهوه کهن که دان به وه دا بنـډـت که ئه و بـډـا کار ډکی سیاسی ها تـډـته ئـډـران و ئه ویش نکـډـی لـږهوه کات. شو ډن له و ډـمـانه دا ده کـډـ بـډـین شو ډن ډکی جـډـگیرو داخراوه که ئه ویش چوار دیواری زیندانه.

سهران به جهسته له زینداندایه، وهل به روح، به بیره وه ریه کان، له دهره وهی زینداندایه. بیه به رده وام ده گه ته وه ژیا نی ابردووی. ئه و گه انه وه یه، هه وه که ب ده رچوون له زیندان ته نها له ئاستی روحی نه که جهسته یی. سهران ده گه ته وه ژیا نی ابردوو، نه و ژیا نی شاخ و پشمه رگایه تی (ههروه که خشی ده ته من ته نها به جهسته له زیندان بووم، ده نا فرم به سهر زیندانه وه نه بوو) ده گه ته وه نه و یادگار ییه کانی هاو تارا، زه مه نه که ده خولق نه ته، که ئه و له دهره وهی زیندان به ته. وهل هه ر کات که جیره یه کی ده رگا، ده نگی پیه پاسه وان که، هاواری زیندانییه که له تاو ئازاردانی زایه له ده داته وه ده ته، سهران زنجیره ی بیره وه ریه کان ده پچه ته و ده ته وه نه و چوار دیواری زیندان. ماننووس له گه ی ته کنیکی م نه ته ژری سینه ماییه وه، که کیشنی وودا وه کان به یه که وه گر ده داته. زه مه نکان ته که که ش ده کات. له نه وان ابردوو، ئیستادا، خه یا هه کانی هه رچوار دیواری زیندان ته یده که نه. ئه م ده رچوونه وه همیه له زیندان، هه وه که به ئاسوده بوونی وحی و له بیرکردنی ئازاره کانی.

هنگه سهره کیتترین کردار له زینداندایه که زیندانی کراو بیکات، ده رچوون به ته له زیندان، ئه گه ر ئه و ده رچوونه وحیه نه به ته، ته نه ییه کانی زیندان هه رله سهره تاکی زیندانی کردنه وه مر فه کان ده کوژن. وهل ته وه جهسته یه زیندانییه نه که وح. سهران له نه وان هه ر دیمه ن و که رسته وه ئه دگار کی نه وزینداندایه، دیمه ن و ئه دگاره کانی ابردووی ده ته وه به رچاو. هه ر له که رسته وه پداویستییه به نرخه کانی زیندانه وه، تا کو ایه خ و شو ن و جگه ودانیشتن وه موو جره کردار که. ته وهی له پشت ئه و به راورد کردنه یه، له استیدا ئازادییه که یه. سهران به یه به راوردی دیمه نه کانی زیندان به دیمه نه کانی دهره وه ده کات، تا کو ئازادی وه که پدراو کی به نرخ و هه ره پیرزی مر ف پیشان بداته. مر ف ئه گه ر هه موو شته کیشی هه بووله ژیا ن، که ئازاد نه بوو، ئه و ژیا ن هیه مانایه کی نییه.

ژیا ن ئه و کاته به های هیه که مر ف ئازاد به ته له هه بژاردنی. ژیا نه که مر ف خه ی هه بژار ته. سهران هه میشه له خه یا ی ته وه دایه چ نه زیندان ج به ته، کات که کیش ووبه ووی هه رشت که ده به ته وه له زیندان، ئه و یه که است خه یا ی زیندان ج ده ته ته و ته و ژووره به شو ن و جگه یه کی دیکه ده گه ته. سهران کات عه لی هه زا له زیندان ده ناس ته و شیعی به ده خو نه ته وه، ئه و ئه ویش هه مان ته و دنیا یه بیرد ته وه که له شاخ شیعی به سهران ده خو نده وه. شیعه ریه کانی ته ویش به که سه که بوون که له ژیا ندا ماوه، به دنیا. یاخود ده بینین کات په توو که

به سهران ددهن بـ ئه وهی شهو له سهرمای زستانی نـ و زیندان بیپارـ زـت، ئهویه کـ است ئه و په تووهی دـ ته وه بیرکله شاخ و له باره گادا، پـ ئی ده نووست. ههروهک خـ شی دهـ تـ: (ئه و به تانیه ی ئـ ستا له زیندان له ته نیشتم داندراوه له هه مان ئه و به تانیه ده کات که له باره گاکه مان سهگ و پشيله یاریان پـ ده کرد). لـ ره وه ده بینین له بهرامبهر ههردیمه نـ کی نـ وزینداندان، سهران یاده وهیری و دیمه نـ کی ده ره وهی زیندان دـ نـ ته وه بهرچاوی.

سهران لـ ره دا کاره کترـ که که نیوهی له زیندانه و نیوه که ی تری له ده ره وهی زیندان، جهسته ی له زیندانه و حی له ده ره وه ئـ ستای له زیندانه، و ابردووی له ده ره وهی زیندان. بهم جـ ره سهران لهم بارودـ خـ دهـ نـ ته وه، تاکو و ژـ کییان کارگـ ی زیندان له لیستی ناوی زیندانیانی تر ناوی ده خوـ نـ نه وه. ئه ویش واههست ده کات ئیدی ئه و ئازاد دهـ تـ، بهـ م ئه م ئاگادارکردنه وهی بـ ئه وه یه که دیسان ده یبه نه وه زیندانـ کی دیکه و ده رگا ئاسنینه که ی له سهر داده خن. بهم جـ رهش کـ تایی به و مانی په یفه کانی دیوار دـ تن نهک ووداوه که. ئه م و مانه کـ تاییه کی کراوه ی هه یه، واته ووداوه که کـ تایی نه ها تووه، بهـ کو خودی گـ وـ نه وهی ووداوه که له گه کـ تایی هاتنی و مانه که ده وهستـت. به مهش و مانووس ده توانـت، له و مانـ کی دیکه دا، دواچاره نووسی سهران دیاری بکات.

که ئاخو دواتر چی لـ دـت. ئازاد ده کرـت؟ یاخود ههر له زیندان دهـ نـ ته وه. ئه م ته کنیکه له کـ تایی پـ هـ نانی ووداوه کان، هه میشه هزری خوـ نه ره له چاوه وانیدا ده هـ نه وه. دیاره ئه مهش سیحرـ کی دیکه ی نووسینی و مانه، که به شـک له و مانووسانی ئـ مه نایا نه وـت خـ کی کـ تایی بـ ووداوه کان دابـن، بهـ کو هزری خوـ نه ره له پرسیارو چاوه وانیدا ده هـ نه وه. دواچار ده مه وـ ئامازه به وه بدهم که نووسینه کانی کاروان عه بدوـان بـ من مایه ی بینینـ کی دیکه ن، جیا له خوـ نه رانی تر. چونکه گهـ لـک جارچه ند فیگه رـک له و مانه کانیدا ده که ونه بهرچاو که ته نها په یوهستن به شاری واندز. ههروهک له و و مانه شدا باسی(خه ره ندو سهران و پردی حافیز ده کات)...

سه دیق سه عید واندزی

* په راوـز/ په یفه کانی دیوار/ و مان/ نووسینی/ کاروان عه بدوـا/ وـا وکراوه ی ده زگای موکریان 2013...